

Toespraak van Jaap Dijkstra, kwartiermaker Fonds voor Cultuurparticipatie tijdens de
bijeenkomst voor gemeenten en provincies.

Utrecht, 17 september 2008

N.B.: Het gesproken woord geldt

Van harte welkom aan u allen.

De presentatie van de Regeling cultuurparticipatie heeft langer geduurd dan wij wilden en ons hadden voorgesteld. Wij hadden u ook al een keer eerder uitgenodigd. Dat hebben we toen helaas moeten afzeggen. Dat speet ons zeer. Ik wil u graag de verklaring geven voor het uitstel.

Maar dames en heren, weliswaar later dan de bedoeling was maar er ligt een resultaat waar ik uitermate gelukkig mee ben en we zijn er als team ook trots op dat we u dit resultaat kunnen presenteren.

Een nieuw fonds voor cultuurparticipatie met nieuwe en grote mogelijkheden en dat zal leiden tot “meer mensen die meedoen” en tot betere faciliteiten. En dat was de opdracht van de minister en van de andere overheden, VNG en IPO.

Jan Jaap Knol zal als interim directeur uitgebreid ingaan op de missie, werkwijze en organisatie van het fonds. Hij zal u vooral laten zien wat de mogelijkheden van het fonds zijn en welke mogelijkheden en uitdagingen het fonds u in de komende jaren kan bieden.

Ik wil u in mijn korte bijdrage iets vertellen over de totstandkoming van het fonds en het proces van de afgelopen maanden. U hebt daarop ook recht op want velen van u hebben in de afgelopen periode actief met ons meegedacht en met ons geprobeerd te komen tot een ook voor u goede regeling.

Oktober vorig jaar (2008) kreeg ik de opdracht van Minister Plasterk te komen tot een nieuw fonds voor cultuurparticipatie. Het Actieplan Cultuurbereik zou per 31 december 2008 eindigen. Politiek en het culturele veld hadden aangedrongen op een eigenstandige plaats voor amateurkunst (in plaats van onderdeel in het FAPK) en de minister gaf in Kunst van Leven aan te willen komen tot een fonds voor cultuurparticipatie, waarbij amateurkunst, cultuureducatie en volkscultuur een plaats zouden krijgen. Deze opdracht die ik kreeg, werd in het bestuurlijk overleg tussen minister, IPO en VNG vastgesteld. De opdracht was ruimer dan alleen de matchingsregeling, ook de subsidies aan instellingen vallen eronder maar in het kader van deze bijeenkomst beperken we ons tot de regeling die voor u als gemeenten en provincies als eerste van belang is.

Goed dames en heren, in oktober zijn we met een kleine projectorganisatie gestart. We hebben veel gemeenten en provincies bezocht, geprobeerd goed te luisteren naar de ervaringen uit het verleden. Dat was een uiterst inspirerende tijd, die liet zien met hoeveel enthousiasme er veelal gewerkt wordt en hoe er over het algemeen ook goede resultaten

bereikt worden. U hielp ons met uw ervaringen en u deelde gelukkig ook de minder goede ervaringen opdat we daar bij het opstellen van de nieuwe regeling rekening mee zouden kunnen houden. Eind januari heb ik het advies op hoofdlijnen aangeboden en dat is door het bestuurlijk overleg in grote lijnen overgenomen. Daarna konden we aan de slag met de regeling. We zouden de regeling eind mei klaar hebben. Opnieuw kregen we veel steun en inbreng vanuit het veld. We hebben veel gebruik gemaakt van klankbordgroepen die met ons meedachten. Ook vanaf deze plaats veel dank daarvoor. Begin juni was de regeling er ook echt, alleen deed zich een probleem voor. Ik realiseer me dat ik het wel heel kort samenvat. Maar het wettelijke regime was door snelle besluitvorming - sneller dan een aantal mensen verwachtte - in de Kamer veranderd. De evaluatie moet maar uitwijzen hoe dit zo heeft kunnen gebeuren.

Maar duidelijk was wel dat we niet langer te maken hadden met een specifieke uitkering maar met een decentralisatie-uitkering. Ik zal niet op de techniek ingaan, maar het noodzaakte ons de regeling vergaand aan te passen. We hebben daar opnieuw veel steun bij gehad, in dit geval met name vanuit de VNG.

Begin juli was er overeenstemming tussen de drie overheden over de inhoud. Echter toen moest het nog in de definitieve vorm, de decentralisatie-uitkering, worden afgemaakt. De decentralisatie-uitkering, veel overleg tussen BZK en OCW, nog weinig ervaring en een en ander leidde tot grote vertraging. U hebt daar over het algemeen niet op gewacht. En terecht. Velen van u zijn begonnen op basis van het advies op hoofdlijnen zoals ik dat, zoals ik al heb genoemd, eind januari had uitgebracht. Maar het eindigt gelukkig goed. De regeling is definitief goedgekeurd en onderweg naar De Staatscourant.

Ik kan u bekennen dat er een zucht van verlichting door ons team, nee, ik moet nu zeggen door de nieuwe organisatie ging. Heerlijk, natuurlijk we waren allang aan het werk maar het is toch wel een wat rustiger gevoel dat het nu ook formeel geregeld is. Ik vond dat u recht had op deze korte uitleg van mijn kant. U weet dat naast de matchingsregeling ook een aantal andere subsidieregelingen naar het nieuwe fonds overgaat, die bij het FAPK en de Mondriaanstichting waren ondergebracht. Gelukkig liepen die door de medewerking van deze collega instellingen gewoon door, maar we zijn nu hard aan het werk om die in loket 1 onder te brengen. Ook hier werken we weer met klankbordgroepen. U zult hierover worden geïnformeerd.

Wat gaan we doen vanmiddag?

Eerst de inleiding van Jan Jaap Knol, interim directeur van het Fonds voor Cultuurparticipatie. Ik kan u zeggen dat ik erg gelukkig ben dat Jan Jaap Knol de interim directeur van het fonds is geworden. Zijn enorme ervaring maar vooral ook zijn grote betrokkenheid bij de sector maken hem tot de man die het fonds, natuurlijk met alle mensen erom heen, op de kaart kan zetten. Hij zal u meenemen in de boeiende wereld van amateurkunst, cultuureducatie en volkscultuur.